

ଓଡ଼ିଆ-ବିଦ୍ୟା ।

— ୦୦୫୦୦ —

ଶ୍ରୀମଦନମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ସଙ୍କଳନ ।

{ ନମି ସରସ୍ୱତୀ ପଦେ ଯୋଡ଼ି ବେନବର }
{ ଲେଖା ଧରବାଲୁ ଗୁଣ ବୁଦ୍ଧ ଚରଣର }

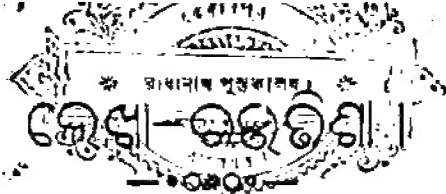
ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଚରଣ ଦ୍ୱାସ

ପ୍ରକାଶକ ।

CUTTACK,

Printed by the Cuttack Printing Company,
1888.

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୪ ମାତ୍ର ।

ନ ୧ ମୂର ।

କରଇ ସାଧକ ଅୟୁ ସେତେ ଦିନରେ
 ସପ୍ତବିଂଶତି ତେତେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟକରେ
 ନଦିନରେ ତେତେ ଦାନ କରଇ ଯଥା ବିଧାନ
 ଏହିପରି ଏକଶତ କୁବିଶଦିନରେ
 ଦୁଇଶତଟଙ୍କା ରଖିଥିଲା ତା ଦସ୍ତରେ
 କହ ଦେ ସୁବୋଧ ଶିଶୁ ମାସି ଅୟୁ ତାରେ । ୧ ।

ଜ ୧ ଶ ସାଧକ ଦ ୩ ନରେ ସେତେ ଅୟୁ କରେ ଦ ୭ ନରେ
 ତେତେ ବ୍ୟୟ କରେ । ଦ ୯ ନରେ ତେତେ ଟଙ୍କା ଦାନ କରେ ।
 ଏହିପରି ଦ ୧୨୭ ନରେ ଟ ୨୦୦ କା ଜମା କରୁଥିଲା ତାହାର
 ମାସିକ ଅୟୁ କେତେ ।

∴ ଦ ୩ ନର ଅୟୁ ଟ ୧୯ କା (କଳ୍ପନା) ∴ ଦ ୧୨୭ ନରେ
 ∴ ୧୨୭ ÷ ୩ = ୪୨; ∴ ୧୨୭ ÷ ୭ = ୧୮ ∴ ୧୨୭ ÷ ୯
 = ୧୪; ∴ ୪୨ - (୧୮ + ୧୪) = ୧୦ ∴ ୧୦ : ୨୦୦ :: ୧ : ୪;
 ∴ $\frac{୨୦୦ \times ୧}{୧୦ \times ୪} = ୨୦$ ଦ ୩ ନର ଅୟୁ ଟ ୨୦୯ କା ∴ ଏ.

କମାସକୁ ଟ ୨୦୦୯ କା ।

ନ ୨ ମୂର ।

ଶମ୍ଭୁ ଭଞ୍ଜ ନବଦସ୍ତ ତାତଳେ ବବର
 ଚନ୍ଦ୍ର ସପ୍ତବିଂଶତି ଦୂରେ ଅହବର
 ଶମ୍ଭୁ-ମୟୂରଜରେ ପଳାଏ ଗର୍ଭମୁଖରେ
 ମୟୂର ତାହାକୁ ଅନିମିତ୍ତ ଶୀଘ୍ରବର

ସମ୍ପାଦ ସ୍ଥାନ ଉପସ୍ଥ ଗଢ଼ ସମୟର
କେତେଦାଢ଼ ଗାଢ଼ଥିଲା ସର୍ପକୁ ଅନ୍ତର ।

ହା ୯ ଚ ଉଚ୍ଚ ଖମ୍ବ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ମୟୂର ବସିଥିଲା ସେହି
ଖମ୍ବ ମୂଳ ଗର୍ଭଠାରୁ ହା ୨୭ ଚ ଦୂରେ ଗୋଟିଏ ସର୍ପ ଛାଡ଼ା
କରୁଥିଲା । ମୟୂର ସର୍ପକୁ ଦେଖି ଭାଦ୍ରା ଉପରେ ମାତ୍ର ପଡ଼ିଲା
ଏବଂ ସର୍ପ ମୟୂର ଦେଖି ସ୍ତମ୍ଭମୂଳଗର୍ଭାଭିମୁଖେ ପଳାୟନ କଲା ।
ଯେଉଁସ୍ଥାନରେ ମୟୂର ଓ ସର୍ପର ସମ୍ପାଦ ହେଲା ସେ ସ୍ଥାନଠାରୁ
ସ୍ତମ୍ଭାଗ୍ର ଏବଂ ସର୍ପର ପ୍ରଥମଦୃଷ୍ଟିସ୍ଥାନ ସମାନ ଅଟେ, ଭାଦ୍ରା ଦେଲେ
ଅତି କେତେଦାଢ଼ ଯାଇଥିଲେ ସର୍ପ ଗର୍ଭରେ ପଶିଥାନ୍ତା ।

ନୟମ । ସମତୋଣୀ ଶିରୁକର କର୍ଣ୍ଣ ଓ ଏକବାହୁର ଯୋଗଫଳ
ଜଣାଥିଲେ, ଅପର ବାହୁର ବର୍ଜକୁ ଏହି ଯୋଗଫଳଦ୍ୱାରା ଭାଗ
କର । ପରେ ଏହି ଭାଗଫଳକୁ ଉପରେକୁ ଯୋଗଫଳରେ ଯୋ-
ଗକର ଅର୍ଦ୍ଧେ ନେଲେ କର୍ଣ୍ଣ; ଏବଂ ବସୁକୁ ବର ଅର୍ଦ୍ଧେ ନେଲେ
ଅନ୍ୟବାହୁର ଫଳ ଅସିବ ।

$\therefore ୯ \div ୨୭ = ୮୧ \div ୨୭ = ୩ \therefore (୨୭ + ୩) \div ୨ =$
 ୧୫ ହାତ ମୟୂରର ଗଢ଼ $\therefore (୨୭ - ୩) \div ୨ = ୧୨$ ହାତ ଯାଇ-
ଥିଲେ ସର୍ପ ଗର୍ଭରେ ପଶିଥାନ୍ତା ।

ନ ୩ ମୂର

ଗଗନରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ର ହୋଇଲେ ଉଦୟ,
ସରସୀରେ ଦେଲେତହୁଁ ପଦ୍ମ ପ୍ରସ୍ତୁତିକ -

ଯୋଗସମୟ-ନ ନଳ ଜଳଠାରୁ ବ୍ୟବଧାନ

ହାଦସ ଅଙ୍ଗୁଳ ଥିଲା ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଉଦୟ

ବାୟୁଯୋଗେ ଦୂରବସ୍ତେ ଜଳରେ ମହିତ

କବ ପ୍ରିୟସ୍ପତି-ବୃନ୍ ଜଳ ପରମିତ

ସ୍ତମ୍ଭରଶ୍ମୀମଧ୍ୟରେ ଏକ ପଦ୍ମଫୁଲ ପାଣିଠାରୁ ହା ୦ । ୧୨ ଅଙ୍ଗୁଳ

ଉକ୍ତ ଥିଲା ପରେ ବାସୁଯୋଗରେ ହା ୨ ଓ ଦୁରେ ଜଳମଗ୍ନ ହେଲା
ତେବେ ସେ ପୁଷ୍କରିଣୀରେ କେତେ ଦସ୍ତ ଜଳ ଅଛି । ୩ ।

ନିମ୍ନ । ସମକୋଣୀ ତ୍ରିଭୁଜର ଭୂମି, ଏବଂ କର୍ଣ୍ଣ ଓ କୋଟିର
ବିୟୁତ୍ତ ଫଳ ଜଣା ଥିଲେ ଏହି ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗର ବର୍ଗ ଫଳର ଯୋଗ-
ଫଳକୁ ଉପରେକୁ କର୍ଣ୍ଣ ଓ କୋଟିର ବିୟୁତ୍ତ ଫଳର ଦୁଇଗୁଣରେ
ଭାଗ କଲେ କର୍ଣ୍ଣ; ଏବଂ ସେହି ଦୁଇବର୍ଗଫଳର ବିୟୁତ୍ତ ଫଳକୁ
ଭାଗ କଲେ କୋଟି ଅସିବ ।

∴ ହା ୨ ଓ = ୪ ଅଙ୍ଗୁଳ

∴ ୪' + ୧୨' = ୨୩୦୪ + ୧୪୪ = ୨୪୪୮

∴ ୨୪୪୮ ÷ (୧୨ × ୨) = ୧୦୨ କର୍ଣ୍ଣ ∴ ୪' - ୧୨' =

୨୩୦୪ - ୧୪୪ = ୨୧୬୦ ∴ ୨୧୬୦ ÷ (୧୨ × ୨) = ୯୦

କୋଟି ∴ ୯୦ ଅଙ୍ଗୁଳ = ହା ୩୧୮ ଅଙ୍ଗୁଳ ପାଣି ।

ନ ଷ ମ ର

ଦଳବନେ ଏକଦଳ ଛଟା ଥିଲେ ରହୁ

ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ଉତ୍ତର ଗଲେ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଚହୁଁ

ଗଲେ ମାଳତୀକୁସୁମେ ଅଷ୍ଟମାଂଶ ପଦ୍ମବନେ

ତବଣ ଗୋଟି ଭ୍ରମର ଅବଶିଷ୍ଟ ରହୁ

କହ ପ୍ରିୟସ୍ମୃତବୃନ୍ଦ ନିଜାସଖ୍ୟା ଚହୁଁ ।

କେଉଁଠାରେ କେତେ ଗଲେ ଆନନ୍ଦ ହୋଇ ।

ଭ୍ରମର ସମ୍ବନ୍ଧ ଏକତ୍ର ହୋଇ ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ଉତ୍ତର ଗଲେ ଚତୁର୍ଥାଂଶ
ମାଳତୀକୁସୁମକୁ ଗଲେ ଅଷ୍ଟମାଂଶ ପଦ୍ମଫଳକୁ ଗଲେ ଅବଶିଷ୍ଟ
ଗୋ ୨୪ ଟି ଭ୍ରମର ଥିଲେ ସମସ୍ତ ଭ୍ରମରସଖ୍ୟା କେତେ । କେଉଁ
ସ୍ଥାନକୁ କେତେ ଲେଖାଏଁ ଗଲେ ।

∴ $\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{6} = \frac{3+2+1}{6} = 1$ ∴ $1 - \frac{1}{2} = \frac{1-1}{2} = \frac{1}{2}$

$\therefore ୮ : ୧ :: ୨୪ : ୩ = \frac{୮ \times ୩}{୧} = ୨୪$ ଭ୍ରମର ସଂଖ୍ୟା ।

୧୭ ଭୃତଗଲେ, ୩୮ ମାଳତୀବନେ, ୨୪ ପଦ୍ମବନେ ଗଲେ ।

ନ ୫ ମୂର

ଅଛୁ ଯେତେ ଧାଡ଼ା ବୃକ୍ଷ ବଗିଚାମଧ୍ୟରେ

ତେତେକ ବୃକ୍ଷ ଅଛୁ ଏକଇ ଧାଡ଼ୀରେ

ଭରୁକେ ତେତେକ ତାଳ ତାଳେ ବୃକ୍ଷ ସମ ଫଳ

ଟଙ୍କାକରେ ଘୋଳଗୋଟି ଫଳ ବଢ଼ି କରେ

ଫଳ ଦେଲା ଦୁଇଶହପନ୍ଦ୍ରା ଟଙ୍କାରେ

କହ ପ୍ରିୟ କେତେ ବୃକ୍ଷ, ଫଳ; ସଂଖ୍ୟା ତାରେ । ୩

ଗୋଟିଏ ବଗିଚାମଧ୍ୟରେ ଗଛ ଯେତେ ଧାଡ଼ା; ଧାଡ଼ୀକେ ତେତେ ଗଛ; ଗଛକେ ତେତେ ତାଳ; ତାଳକେ ତେତେ ଲେଖାଏଁ ଫଳ ତୋଳ ଅଣି ୫ ୧ କାକୁ ଗୋ ୧୭ ଟା ଦରରେ ସବୁଫଳା ୫୨୧୭ଟା ବଢ଼ି କଲ; ତାହା ଦେଲେ ଗଛ; ତାଳ; ଫଳ ପ୍ରଭୃତି ସଂଖ୍ୟା କେତେ ଲେଖାଏଁ ଦେବ ।

$\therefore ୨୧୭ \times ୧୭ = ୪୦୧୭$ ଫଳ $\therefore ୪୦୧୭$ ର ଚତୁର୍ଥ ମୂଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଫଳ $\therefore \sqrt{୪୦୧୭} = ୬୪ \therefore \sqrt{୬୪} = ୮$ \therefore ବୃକ୍ଷ ୮ ଧାଡ଼ା; ଧାଡ଼ୀକେ ୮ ବୃକ୍ଷ; ବୃକ୍ଷକେ ୮ ତାଳ; ତାଳକେ ୮ ଗୋଟି ଲେଖାଏଁ ଫଳ ଦୋଇଥିଲା ।

ନ ୬ ମୂର ।

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଶତ ସମସ୍ତେ ନେଇ ଧନ

ଶୁଭମାସ ବ୍ୟବସାୟ କଲେ ଦୁଇଜଣ

ଦେନ ମୂଳ ଅଠଶହ; ବୁଢ଼ାପୁଅଙ୍କ ମିଳିତ

ଭଜନେ ଶୁଭମାସରେ ପାଠଶାଳା ପୁଣି

ପାଠି ଟଙ୍କା ଲାଭକରି କଲେକ ଦୁଇଜଣ

ବାଦା ଅଂଶ କେତେ ଦେବ କବ ଶୁଦ୍ଧିଗଣ ।

ଦୁଇଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଟ ୧୦୦୦ ଟା ମୂଲ୍ୟକ ନେଇ ମା ୪ ସ ବାଣିଜ୍ୟ କଲେ ପରେ ଆଉ ଜ ୧ ଟା ଟ ୮୦୦ ଟା ନେଇ ତାଙ୍କ ପହୁଚରେ ଯୋଗ ଦେଲା ଏ ଜ ୩ ଟା ଏକତ୍ର ମା ୬ ସ ବାଣିଜ୍ୟ କଲେ; ସବୁଆଁ ଟ ୫୭୦୦ ଟା ଲାଭ କଲେ; ବାଦା ଅଂଶ କେତେ ;

∴ ୧ ମ ଜ ୮ ଟା ଟ ୧୦୦୦ ଟାରେ ମା ୧୦ ସ ବାଣିଜ୍ୟ କଲେ ∴ ୧୦୦୦ × ୧୦ = ୧୦୦୦୦ । ∴ ୩ୟ ଜଣ ଟ ୮୦୦ ଟାରେ ମା ୬ ∴ ୮୦୦ × ୬ = ୪୮୦୦ ∴ ୧୦୦୦୦ + ୪୮୦୦ = ୧୪୮୦୦ । ∴ ୧୪୮୦୦ : ୧୦୦୦ : : ୫୭୦ : ଅ
 ∴ $\frac{୧୦୦୦ \times ୫୭୦}{୧୪୮୦୦} = \frac{୫୭୦ \times ୮୦୦}{୧୪୮୦୦} = \frac{୧୨୫୦୦}{୪୭} = ୪୧୬ \frac{୨୪}{୪୭}$ ୨ୟ ଜଣର ଅନୁପାତ ୧୪୮୦୦ : ୪୮୦୦ : : ୫୭୦ : ଅ ∴ $\frac{୪୮୦୦ \times ୫୭୦}{୧୪୮୦୦} = \frac{୫୭୦ \times ୫୭୦}{୪୭} = ୧୪୭୫ \frac{୨୫}{୪୭}$

କ ୭ ମୂଲ ।

ଛପନଦସ୍ତ ସେ ବସ-ବୃକ୍ଷ ପରମାଣ;

ଛନ୍ଦ ଦେଲା ବାୟୁଯୋଗେ କେତେ ଦସ୍ତ ପୁଣ;

ମୁକୁଁ ଅଠାଇଶ ଦୂରେ ଅଗ୍ରଭାଗ ଅବନାରେ

ଲଗିଲା ଅସି ସୁବୋଧ ବାଳକେ ବଦନ;

ଅଭଗ୍ନ-ଅଂଶ ଚାଦାର କେତେଦସ୍ତ ପୁଣ;

ଭଗ୍ନ-ଅଂଶ କେତେ ଦେବ କବହେ ବଦନ । ୭ ।

ଦା ୫୭ ଚ ଉକ୍ତ, ଗୋଟିଏ ବସବୃକ୍ଷ ବାୟୁଯୋଗେ ଭଗ୍ନ ହୋଇ ମୂଳରୁ ଦା ୮୮ ଚ ଦୂରେ ଭଗ୍ନ ଅଂଶର ଅଗ୍ରଭାଗ ଭୂମି ସ୍ପର୍ଶ କଲା । ଚାଦା ହେଲେ ଅଭଗ୍ନଅଂଶ ଓ ଭଗ୍ନଅଂଶ କେତେ ?

ନିୟମ । ଭୂମିର ବର୍ଗକୁ କର୍ଣ୍ଣ ଓ କୋଟିର ଯୋଗଫଳରେ ଭାଗ କରି ଉକ୍ତ ଭାଗଫଳକୁ, କୋଟି ଓ କର୍ଣ୍ଣର ଯୋଗଫଳରେ ଯୋଗକରି

ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ନେଲେ କର୍ତ୍ତୃ; ଅର୍ଦ୍ଧ ସେହି ଭାଗଫଳକୁ କୋଟି ଓ କର୍ତ୍ତୃର
ଯୋଗଫଳକୁ ବିଯୋଗ କର ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ନେଲେ କୋଟି ଅସିବ ।

$\therefore ୨୮ + ୫୭ = ୮୫ \therefore ୫୭ + ୧୪ = ୭୧ \therefore ୭୧ \div ୨$
 $= ୩୫$ କର୍ତ୍ତୃରେଖା ଅର୍ଥାତ୍ ବନ୍ନଅଂଶ । $\therefore ୫୭ - ୧୪ = ୪୩$
 $\therefore ୪୩$ ର ଅର୍ଦ୍ଧ ୨୧ ଦ୍ଵାରା ଅଭଗ୍ନଅଂଶ ।

ନ ୮ ମୂର ।

ଜନବର ବର୍ତ୍ତ ଥିଲା ନ ଜାଣେ କୁମର,
ଟଙ୍କାରେ ସିରୁକ ପୁଅ ଚକ୍ରବୃତ୍ତି ଧର;
ଏକଟଙ୍କା ପ୍ରଥମରେ ଦୁଇଟଙ୍କା ଦ୍ଵିତୀୟରେ;
ତନଟଙ୍କା ଦେଲା ତହିଁ ତୃତୀୟ ବୟର,
ସବୁଧନ ପରଶୋଧ ଦେଲା ସାଧବର;
କହ କେତେ କର୍ତ୍ତ ନେଇଥିଲା ତା ପିଅର । ୮ ।

ପିତା ୧ମ ବର୍ଷରେ କେତେ କର୍ତ୍ତ ନେଇଥିଲା ପୁଅ ତାହା ଜାଣି
ନାହିଁ । ଟ ୧ କାକୁ ବ ୧ ବର୍ଷକୁ ପୁଅ ଟ ୦ । ବୃଦ୍ଧିଅଶା ଚକ୍ରବୃତ୍ତି
ହେବାବେଳେ ଏବର୍ଷ କଳନ୍ତର ଅସନ୍ତା ବର୍ଷକୁ ମୂଳ । ପୁଅ; ସାଧବକୁ
୧ମ ବର୍ଷ ଟ ୧୯ କା; ୨ୟ ବର୍ଷ ଟ ୨୯ କା; ୩ୟ ବର୍ଷ ଟ ୩୯ କା
ଦେଇ ପରଶୋଧ କଲା । ପ୍ରଥମବର୍ଷ କେତେ କର୍ତ୍ତ ନେଇଥିଲା ।
 \therefore ୩ୟ ବର୍ଷ ଟ ୩୯ କାରେ ପରଶୋଧ ହୋଇଥିବାରୁ ୩ୟ ବର୍ଷକୁ
ପୁଅ ମୂଳ ମିଶି ଟ ୩୯ କା ।

ଟ ୧ କାକୁ ପୁଅ ଟ ୦ । $\therefore ୧ : ୩ :: ୧ : ୩ \therefore \frac{୩}{୧} \times ୧$
 $= ୩ = ୩୯୮ \therefore ୩୯୮ + ୨ = ୪୦୦ \therefore ୧ : ୪୦୦ :: ୧ : ୪$
 $\therefore \frac{୪୦୦ \times ୪}{୫} = ୩୨୦$; $\therefore ୩୨୦ + ୧ = ୩୨୧ \therefore ୧ :$

$୩୨୧ : ୧ : ୩$; $\therefore \frac{୩୨୧ \times ୪}{୫} = ୨୫୬.୮$ ମଳଧନ ।

ନ ୯ ମୂର ।

ହାତ ଶତଦ୍ରୁଷ୍ଟ ଉତ୍ତ୍ୱେ ଦୁଇଟି ବାନର,
 ଘଡ଼ ଦୁଇଶତଦ୍ରୁଷ୍ଟଦ୍ୱରେ ସବେବର ,
 ମର୍ଦ୍ଦଟେ ବୃଷ୍ଟ ଓହ୍ଲାଇ ଜଳାଶୟେ ପାଣି ଖାଇ
 ଅନ୍ୟ ଜପି ଉତ୍ତ୍ୱେ ତେଇଁ ଅପେ କର୍ଣ୍ଣଧାର
 ଉତ୍ତ୍ୱୟ ଗଢ଼ପଥ ଅଟେ ସମଦୂର ,
 କେତେ ଦ୍ରୁଷ୍ଟ ଉତ୍ତ୍ୱେ ତେଇଁଥିଲା ବସିବର । ୧ ।

ହା ୧୦୦ ଇ ଉଚ୍ଚ ଗୋଟିଏ ବୃକ୍ଷ ଉପରେ ଗୋ ୨ ଟି ମାଙ୍କଡ଼
 ବସିଥିଲେ ଗୋଟିଏ ମାଙ୍କଡ଼ ଗଛରୁ ଢଳିଲା ଓହ୍ଲାଇ ଜଳାଶୟରେ
 ପାଣି ଖାଇଲା; ଅପରଟି ଉପରକୁ କେତେଦୂର ତେଇଁ କର୍ଣ୍ଣରେଖା-
 ମାର୍ଗରେ ପାଣି ଖାଇଲା ଉତ୍ତ୍ୱୟ ଗଢ଼ପଥ ସମାନ ତେବେ ଅପର
 ବାନର କେତେଦ୍ରୁଷ୍ଟ ଉତ୍ତ୍ୱକୁ ଡେଇଁଥିଲା ।

\therefore ବୃକ୍ଷ ହା ୧୦୦ ଇ, ଜଳାଶୟ ଦୂର ହା ୨୦୦ ଇ $\therefore ୧୦୦$
 $+ ୨୦୦ = ୩୦୦$ ଦୁଇ ବାନରଙ୍କର ଗଢ଼ପଥ, $\therefore ୩୦୦ + ୧୦୦$
 $= ୪୦୦$ କର୍ଣ୍ଣ ଓ କୋଟି; \therefore (୨ମ ଲେଖାର ନିୟମ ଦେଖ)
 $\therefore ୪୦୦ \div ୧୦୦ = ୪$ $\therefore ୪୦୦ + ୧୦୦ = ୫୦୦ \div ୨ = ୨୫୦$
 କର୍ଣ୍ଣ; $\therefore ୫୦୦ - ୧୦୦ = ୪୦୦$ $\therefore ୪୦୦ \div ୨ = ୨୦୦$ କୋଟି;
 $\therefore ୨୦୦ - ୧୦୦$ ଦ୍ରୁଷ୍ଟ ବୃକ୍ଷ $= ୧୦୦$ \therefore ହା ୧୦୦ ଇ ଉତ୍ତ୍ୱକୁ
 ଡେଇଁଥିଲା ।

ନ ୧୦ ମୂର ।

ନବମାଣ ସଙ୍ଗେ ଅଛୁ ଶୁଣି ଯେ ପଦର
 ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଭ ତା ଯେତେ ଦେବ ପ୍ରିୟ
 ଜମ୍ବୁ ଓସାର ବୟୋଗ ଜଳେ ଏକ ଶେଷଭାଗ
 କେତେ ଦାର୍ଯ୍ୟ କେତେ ପ୍ରସ୍ତ ଶୀଘ୍ର କର ପ୍ରିୟ

ପୁଣିଲକ୍ଷ୍ମୀଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚିତ୍ତେ କର ସ୍ୱବିଶ୍ୱର

ଦୁଇଶ ଶୁକ୍ଳ ଶୁକ୍ଳ ଅଟେ ଶୁକ୍ଳାଳ ।

ଜମି ଅଛି ମା ୯୧୫୧ ଯୁ ପାର୍ଥରୁ ପ୍ରଭାତ ଫେଡ଼ିଲେ ୧ ରହେ
ପାର୍ଥ କେତେ ପ୍ରଭାତ କେତେ ।

ନିୟମ । ବିଷୟାଳୟର ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶର ଶୁକ୍ଳାଳରେ ଯୋଗ କର
ଯୋଗାଳୟର ବର୍ଗମୂଳ ନିଅ ଉକ୍ତ ବର୍ଗମୂଳ ସହ ବିଷୟାଳୟର
ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ଯୋଗକଲେ ବୃହତ୍ତରାଶି, ବିଯୋଗ କଲେ ଲଘୁରାଶି ହେବ ।

∴ ପାର୍ଥ—ପ୍ରଭାତ = ୧ ଶୁକ୍ଳାଳ = ୯୧୫ = ୧୦୦ ∴ ୧ ର
ଅର୍ଦ୍ଧ = ୫ ∴ (୫) + ୧୦୦ = ୧୦୫ ∴ $\sqrt{୧୦୫} = ୧୦.୨$
∴ ୧୦.୨ + ୫ = ୧୫ ପାର୍ଥ ୧୫ ୫ — ୫ = ୧୦ ପ୍ରଭାତ ।

ନ ୧୧ ମୂର ।

ଟଙ୍କାଧର ପୁଜାକରେ ଅନଳେ ଶୁକ୍ଳନ

ଟଙ୍କାକରେ କଣେ ପାଞ୍ଚ ନିଳନ ଉତ୍ତମ

ଅବ୍ୟବଚଳେ ପୁଣି ଏକ ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଦୁଇ ଲେଖ

କ୍ରମେ ଏକ ଚତୁର୍ଦ୍ଧାକର ଦେଲକ ବଦଳ

ଉତ୍ତମ ଅଠଶୁଳକମୁଦ୍ରାବ୍ୟୟ ଜାଣ

କହ ଶୁଣେ ପୁଣି ଚତୁର୍ଦ୍ଧାକର କେତେବନ ।

କେଉଁ ଶୁକ୍ଳା ମହାଦେବକୁ ୧ମ ଦିନରେ ଗୋଟିଏ ଫୁଲ ଦେଇ
ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ଏକ ଚତୁର୍ଦ୍ଧାକ୍ରମେ କେତେବନ ଫୁଲ ଦେଇଥିଲେ । ଟ ୧ କାକୁ
ପାଞ୍ଚ ଗୋ ୫ ଟି ଲେଖାଏଁ ଟ ୨୦୮ କାରେ ଫୁଲ ବଣିଥିଲେ ।

ନିୟମ । ସମୁଦାୟ ପୁଣି ୨ରେ ଶୁଣି ବର୍ଗମୂଳ ନିଅ ଏହି ବର୍ଗମୂ-
ଳକୁ ଭାଗଶେଷରୁ ବିଷୟାଳୟ କର ସେହି ବର୍ଗମୂଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟଦିନ
ସ୍ଥିର ହେବ ।

∴ ୨୦୮ × ୫ = ୧୦୪୦ ସମୁଦାୟ ପୁଣି ∴ ୧୦୪୦ ×
୨ = ୨୦୮୦ ∴ ୨୦୮୦ ବର୍ଗମୂଳ ୮୦ ଭାଗଶେଷ ୮୦ ∴ ଭାଗ-
ଶେଷ ୮୦ — ବର୍ଗମୂଳ ୮୦ = ∴ ୫୮୦ ନ

ନ ୧୨ ମୂର ।

ଠାବେବ ସରସୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ ଶତଦ୍ରୁ
ଅଶୀଦ୍ରୁ ପ୍ରସ୍ତ ଘାର ଅଟଇ ନିଷ୍ଠିତ
ତଳ ସେଷ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବଂଶ ପ୍ରସ୍ତ ଦ୍ରୁ ଯେ ଶୋଭଣ
ଗଞ୍ଜରଘା ଅଟେ ଘାର ଦ୍ରାବଣ ଦ୍ରୁ
ସୁବୋଧବାଳକେ ଶୁଣ ସ୍ଥିର କର ଚିତ୍ତ
କେତେ ଘନଦ୍ରୁ ଜଳ ତହିଁ ଦେବ ସ୍ଥିତ ।

ନୟମ । ଉପର ସେଷର ସେନ୍ଦ୍ରଫଳ ଏବଂ ତଳସେନ୍ଦ୍ରର ସେଷ-
ଫଳ ଏବଂ ଦୁଇ ସେନ୍ଦ୍ରଫଳର ଗୁଣଫଳର ବର୍ଗମୂଳକୁ ଉଚ୍ଚତାର
ତୁଳ୍ୟାଂଶରେ ଗୁଣ କଲେ ସେନ୍ଦ୍ରଫଳ ସ୍ଥିର ଦେବ ।

$\therefore ୧୦୦ \times ୮୦ = ୮୦୦୦$; $\therefore ୧୭ \times ୨୦ = ୩୪୦$
 $\therefore \sqrt{୮୦୦୦ \times ୩୪୦} = ୧୬୦୦$; $\therefore ୮୦୦୦ + ୩୪୦ + ୧୬୦୦$
 $= ୯୯୪୦$ $\therefore ୯୯୪୦ \times \frac{୧}{୧୦} = ୯୯୪$ ଘନଫୁଟ

ନ ୧୩ ମୂର ।

ତମ୍ବୁରୁଧରପୂଜାରେ କେଉଁ ମହାଜନ
ତକାଇ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଅଦ୍ୟେ କେତେ ଦେଲା ଦାନ
ହୁବପ୍ପେ ବରୁର କର ତହିଁ ପାଞ୍ଚ ତଡ଼ା ଧର
ନମେ ଏହିଠର ଦେଲା ସେ ପଲର ଦନ
ସବାସୁରା ପାଞ୍ଚଶତ ପଞ୍ଚାଅଶୀ ଧନ
କହ ଶୁଦ୍ଧ ଅଦ୍ୟଦନ କେତେ କଲ ଦାନ । ୧୩ ।

ଜ ୧ ଶ ଦାତା ମହାଦେବଙ୍କୁ ପୂଜା କରି ସେ ପ୍ରଥମ ଦନରେ
କେତେ ଟଙ୍କା ଦାନ କରୁଥିଲେ ଜଣା ନାହିଁ । ତହିଁ ୫ ତଡ଼ାକମେ
ଦ ୧୫ ନରେ ଟ ୫୮୫ ଦାନ କରୁଥିଲେ । ତେବେ ଅଦ୍ୟ ଦନ
କେତେ ଦାନ କରୁଥିଲେ ।

ନୟମ । ସବାଧନକୁ ଶେଷ ଦ ୧୫ ନରେ ଭାଗକର । ଏହିଭାଗ-

ଫଳରୁ ଶେଷ ଦି ୧୫ ନରୁ ୧ ବିୟୁତ କରି ଚଢ଼ାରେ ଗୁଣି ଗୁଣା-
ଫଳର ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ନେଲେ ଆଦ୍ୟ ଦାନ ଅସର ।

\therefore ଆଦ୍ୟ ୦, ଚଢ଼ା ୫; ଶେଷ ୧୫; ସଦ୍ୟନ ୧୮୫
 $\therefore ୧୮୫ \div ୧୫ = ୧୨$; $\therefore ୧୫ - ୧ = ୧୪$; $\therefore ୧୪ \times ୫$
 $= ୭୦$; $୭୦ \div ୨ = ୩୫$; $\therefore ୩୫ - ୩୫ = ୪$ ଆଦ୍ୟଦାନ ।

ନ ୧୪ ମୂର ।

ଜଳତ୍ର ଦାତାର ମନ ଦାନ କରିବାରେ ;
ଗୁରମାତ୍ର ସୃଷ୍ଟି ଦେଲେ ପ୍ରଥମ ଦନରେ ;
ଇନ୍ଦ୍ର ପାଞ୍ଚ ଚଢ଼ା ଧର ମନରେ ବିଶୁର କରି
କ୍ରମେ କେତେ ଦନ ଦାନ କଲ ଏପ୍ରକାରେ ;
ପାଞ୍ଚଶ ପଞ୍ଚାଶି ମାତ୍ର ସୃଷ୍ଟି ବିପ୍ରବରେ ;
ଦାନ କଲ କେତେ ଦନେ ବିଶୁର ସୁଧାରେ । ୧୪ ।

ଜଣେ ଦାତା ୧ ମ ଦନରେ ମା ୪ ଚୁ ସୃଷ୍ଟି ଦାନ କରି ଇନ୍ଦ୍ର
ଆରଦନ ୫ ଚଢ଼ା ମା ୯ ଏହି କ୍ରମରେ ମା ୧୮୫ ଚୁ କେତେଦ
ନରେ ଦାନ କଲେ ।

ନିୟମ । ସଦ୍ୟନକୁ ଚଢ଼ାରେ ଗୁଣି ପୁଣି ୨ ରେ ଗୁଣ ।
ଆଦ୍ୟ ଦାନକୁ ଚଢ଼ାର ଅର୍ଦ୍ଧବିଭାଗ କରି ଏହି ବିୟୁତ ଫଳକୁ
ବର୍ଗ କରି ଉପରେକୁ ଗୁଣାଫଳରେ ଯୋଗକରି, ଏହି ଯୋଗଫ-
ଳରୁ ଆଦ୍ୟଦାନ ବିଘ୍ନେଶ କରି ଇନ୍ଦ୍ରରେ ଚଢ଼ାର ଅର୍ଦ୍ଧ ଯୋଗ-
କରି ଢାକୁ ଚଢ଼ାରେ ହରଣ କଲେ ଫଳ ଅସିବ ।

\therefore ଆଦ୍ୟଦାନ ୪; ଚଢ଼ା ୫; ଶେଷ ୦; ସଦ୍ୟନ ୧୮୫
 $\therefore ୧୮୫ \times ୫ \times ୨ = ୧୮୫୦$; $\therefore ୪ - ୨ = ୨$; $\therefore (୨)^୨$
 $= ୪$; $\therefore ୧୮୫୦ + ୪ = ୧୮୫୪$; $\therefore \sqrt{୧୮୫୪} = ୪୨$;
 $\therefore ୪୨ - ୪ = ୪୨$; $୪୨ +$ ଚଢ଼ାର ଅର୍ଦ୍ଧ $୨ = ୪୪$; $\therefore ୪୪$
 $\div ୫ = ୮$ ୫

ନ ୧୫ ମର

ଆନନ୍ଦରେ ଦାନ କରେ କେହି ନୃପବର

ଅଶାର ପନର ବେଦଲୋଭା ବିପ୍ରବର

ଦେଶିଣ ପ୍ରଥମ ଜଣ ଦେଲ ଶୂରମାତ୍ର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ

ତହିଁ ପାଞ୍ଚ ଚଢ଼ା କ୍ରମେ ଦେଲେ ଶୁଦ୍ଧେଶ୍ୱର;

ସୁଶୀଳ-ବାଳକେ ଚଢ଼େ କର ସୁବିଶୁର;

କହ ଦାନସୁର୍ଣ୍ଣ-ପାଶ୍ୟା କେତେ ଦେବ ପୁର । ୧୫ ।

ନ ୧ ଶେ ଗୁଜା ନ ୧୫ ଶବ୍ଦ ବ୍ରାହ୍ମଣ ମଧ୍ୟରୁ ମ ୧ ଜଣକୁ
ମା ୪ ଡ ଦେଇ ତହିଁ ୫ ଚଢ଼ା କ୍ରମେ ୨ୟ ଜଣକୁ ମା ୯ ଡ ଏହି
କ୍ରମରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଲେ ସବୁଜା କେତେ ଦାନ କଲେ ।

∴ ଅଦ୍ୟ ଦାନ ୪; ଚଢ଼ା ୫; ଶେଷ ୧୫; ସବ୍ୟଧନ ।

ନିୟମ । ଚଢ଼ା ଗୁଡ଼ି ଲେଖାଶୁଣ । ଏକ ଉଣା କର ବୁଦ୍ଧିରେ ଶୁଣ ।

ମୂଳ ମାତ୍ର ଦୁଗୁଣାଭର । ଗୁଣିରେ ଗୁଣି ବେନରେ ଦର

∴ (୧୫ - ୧) × ୫ = ୭୦, ∴ ୭୦ + (୫ × ୨) = ୮୦

(୮୦ × ୧୫) ÷ ୨ = ୫୮୫ ∴ ମା ୫୮୫ ସବ୍ୟଧନ ।

ନ ୧୬ ମର

ଭୂଳ ପାଞ୍ଚଗଡ଼ ପଞ୍ଚାଥଶି ମାତ୍ର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ,

ଆନନ୍ଦମନରେ ଭୂପ ବିପ୍ରେ କଲେ ଦାନ ।

ପ୍ରଥମ ଦନରେ ଶୂର ମାତ୍ର ଦେଲେ ଦାନ କର

ତହିଁ କେତେ ଚଢ଼ା କର ଦେଲେକ ବଦନ;

କ୍ରମେ ଏ ପ୍ରକାରେ ଦେଲେ ସେ ପନର ଦନ;

ଚଢ଼ା ପାଶ୍ୟା ପୁର କର ପ୍ରିୟବ୍ରଜଗଣ । ୧୬ ।

ଜଣେ ଗୁଜା ୧ମ ଦନ ମା ୪ ଡ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଦେଇ ତହିଁ ବେତେ
ଚଢ଼ା କର ଦ ୧୫ ନରେ ମା ୫୮୫ ଡ ଦାନ କରୁଥିଲେ ।

∴ ଅଦ୍ୟ ଦାନ ୪; ଚଢ଼ା ୦; ଶେଷ ୧୫; ସବ୍ୟଧନ ୫୮୫ ।

ନିମ୍ନମ । ସବ୍ୟନକୁ ଶେଷରେ ଭାଗ କରି ଅନ୍ୟ ଦାନ ବିୟକ୍ତ
କରି ଏହି ବିୟକ୍ତ ଫଳକୁ ଶେଷରୁ ୧ ବିୟକ୍ତ କରି ତହିଁ ଅର୍ଦ୍ଧରେ
ଭାଗ କଲେ ତତ୍ତା ଦାନ ।

$$\therefore (୫୮୫ - ୧୫) \div ୪ = ୩୫; (୧୫ - ୧) ର ଅର୍ଦ୍ଧ = ୭$$

$$\therefore ୩୫ \div ୭ = ୫ ତତ୍ତା ଦାନ ।$$

ନ ୧୭ ମୂଲ

ଧୂଳ ମୂଳ କରୁଡ଼ା କେତେକ ସାଧବର,
ଗଣ୍ଡାକେ କାନୁକ ସୁଧ ଏକଇ ଦାନର;
ଖାଉଳ ନେଲଇ ଭାଗ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତି ଧର ପୁଣି
ସୋଲ ଦବସରେ ସୁଧ ମୂଳ କର ପୁର;
ପଣେ ଅଠରଗଣ୍ଡା ସେ ଦେଲ ସାଧବର;
କବ ପ୍ରିୟ ଶକ୍ତି କେତେ ଅଟେ ମୂଳ ଭାର । ୧୭ ।

ମୂଳ କରୁଡ଼ା କେତେକ ଗଣ୍ଡା ଚକ୍ର ବୃଦ୍ଧି ହସାବରେ ଦ ୧ କୁ
ଗଣ୍ଡାକେ କା ୧ ମୁ ସୁଧ ପୁର କରି ବର୍ତ୍ତ ଦେଇଥିଲ ସେ
ଦ ୧୭ ନରେ ଅସଲ ସୁଧ ମିଶି ପଣେ ଅଠରଗଣ୍ଡା ଦେଲ ।

ନିମ୍ନମ । ସମୁଦାୟ ଦବସରୁ ୧ ବିୟକ୍ତ କରି ଦବସ ସଖ୍ୟାର
ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଗୁଣକରି ଦନବର ସୁଧରେ ଗୁଣା ଉକ୍ତ ଗୁଣ ଫଳରେ
ସମୁଦାୟ ଦବସସଖ୍ୟା ଯୋଗକରି ସମୁଦାୟ ଅସଲ ସୁଧରୁ ବିୟକ୍ତ
କଲେ ଫଳ ପୁର ଦେବ ।

$$\therefore (୧୭ - ୧) \times ୨ = ୧୬୦; \therefore ୧୬୦ \times ସୁଧ କା ୧ ମୁ
= ୧୬୦ କାନୁ = ୪୦ ତତ୍ତା = ୩୧୦ ଗୁଣା \therefore ୩୧୦ ଗଣ୍ଡା
= ୩୮ ଗଣ୍ଡା \therefore ୩୮ - (୧୦ + ୧୭ ଦବସ) = ୧୧ ଗଣ୍ଡା
ମୂଳ କରୁଡ଼ି ।$$

ନ ୧୮ ମୂର ।

ହାଦୟ-ଗଣ୍ଡା ସେ ମୂଳ ଦେଇଥିଲା ଧାର

ଦଳକୁ ଗଣ୍ଡାକେ ଜାନ୍ତେ ପୁଅ ସାଧବର

ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତି ଧର ମନେ ଏପ୍ରକାରେ ଶୋଳଦଳେ

ପୁଅ ମୂଳ ମିଶି ଦୃଢ଼େ କେତେ ଦେବ ପ୍ରିୟ

ସୁଶୀଳବାଳକେ ମନେ କରି ସୁବିଚାର

ଅଜ ମଳ ଦେବ ଗଠ-କାଳ ଜଳନ୍ତର ।

ଗ ୧୨ ଶ୍ରୀ କରୁଛି ଦ ୧ ରୁ ଗ ୧ ଶ୍ରୀ କେ ଜାନ୍ତେ ପୁଅ
ଧର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତି ହସାବରେ ବର୍ଜ ଦେଇଥିଲା ଦ ୧୨ ନରେ
କେତେ ଦେବ ।

ନୟନ । ଦବସ ପଞ୍ଚ୍ୟାରୁ ୧ ବିପୁଳ୍ଲ କରି ଦବସ ପଞ୍ଚ୍ୟାରୁ
ଅଭିକରେ ଶୁଣକର ଦ ୧ ନର ପୁଅରେ ଗୁଣକର । ଏହି ଶୁଣ-
ପାଳରେ ସମୁଦାୟ ଦବସ ପଞ୍ଚ୍ୟା ଯୋଗକଲେ ପୁଅ ଅଶିବ ।

$\therefore (୧୭-୧) \times ୨ = ୧୬$; $\therefore ୧୬ \times ଦ ୧ ନର ପୁଅ$
 $ଜା ୧ = ୧୬$ ଜାନ୍ତେ $= ୪୦$ କଡ଼ା $= ୩୧୦$ \therefore ସମୁଦାୟ ଦବସ
 $୧୭ + ୧୦ = ୨୭$ ଗ ୨୭ ଶ୍ରୀ $= ୨୭$ ଅସିଲ ।

ନ ୧୯ ମୂର ।

ଧନ ଥିଲା ଭେଇଶ ଦୁଇର ଏକଗଠ

ଜନପୁତ୍ର ଗୁରୁକନ୍ୟା ଭାଦ୍ରର ବିଦର

ଜନକନ୍ୟା ସମଅଂଶ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଅଧିକ ଜନଶ

କନ୍ୟାଠାରୁ କୁଞ୍ଜୟାଂଶ ବେଶି ନେବେ ପୁଅ

ପୁଅମାନେ ସମାନାଂଶ ହୋଇବେ ପ୍ରାଣର

ନହୁ ଏବେ କେତେ ଜେଲ ହୋଇ ଦୁଷ୍ଟଚର । ୧୯

ଜ ୧ ଶେ ମହାଜନର ୪ ୨୦୧୦୦ କା ଥିଲା ଭାଦ୍ରର ପୁଅ
କନ୍ୟା ୪ ଥିଲେ ସେ ଏହି ପ୍ରକାରେ ଶୁଣ କରୁଥିଲ । ଜନଶ

କ ୩ ନାମ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଯେତେଟକା ପାଇବେ ; ଜ୍ୟେଷ୍ଠକନ୍ୟା
ଭାଦ୍ରାପାଠୁ ୫ ୩୦୦ ଜା ଅଧିକ ପାଇବ । ଜ୍ୟେଷ୍ଠକନ୍ୟା ଯେତେ
ପାଳନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୁଅ ଭେଦେ ଓ ଭର୍ତ୍ତରୁ ଗ୍ରା ୩ ଗ୍ରା ଏକତ୍ରଣ
ଅଧିକ ପାଇବେ ।

∴ କନିଷ୍ଠ କ ୩ ନାମ = ଗ୍ରା ୩ ଗ୍ରା; ∴ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ କନ୍ୟା = ଗ୍ରା-
୧ ଗ୍ରା + ୫ ୩୦୦ ଜା ∴ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୁଅ = ଗ୍ରା ୧ + ୩୦୦ +
ଗ୍ରା ୩୦୦; ∴ ପୁଅସଂ = ଗ୍ରା ୩ + ୧୦୦ + ଗ୍ରା ୩୦୦ = ଗ୍ରା ୬ + ୧୦୦
+ ଗ୍ରା ୧ + ୩୦୦ = ୪ + ୧୨୦୦; ∴ ୪ କନ୍ୟା = ଗ୍ରା ୪ ଗ୍ରା
× ୩୦୦ = ଗ୍ରା ୪ ଗ୍ରା + ୧୨୦୦ ଗ୍ରା ୪ + ୩୦୦ = ଗ୍ରା ୮ + ୧୨୦୦
= ୨୩୧୦୦ ସମୁଦାୟ ଟଙ୍କା ∴ ଗ୍ରା ୮ ଗ୍ରା = ୨୩୧୦୦ -
୧୨୦୦ = ୨୧୯୦୦ ∴ ଗ୍ରା ୧ = ୨୯୦୦ ଟଙ୍କା ∴ କନିଷ୍ଠ ପ୍ରତ୍ୟେକ
କନ୍ୟା = ୨୯୦୦ ∴ ଜ୍ୟେଷ୍ଠକନ୍ୟା = ୨୯୦୦ + ୩୦୦ = ୩୨୦୦
∴ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୁଅ = ୩୦୦୦ + ୧୦୦୦ = ୪୦୦୦ ।

ନା ୨୦ ଗ୍ରା ।

ନକ ପମ୍ପତିରୁ ଭୃତ୍ୟାଂଶ ମଣିଷାର

ଚତୁର୍ଥାଂଶ ପତ୍ନୀକ ସେ ଦେଇ ସାଧୁବର

ମନପୁତ୍ରକୁ ତଳାଇ

ଅବଶିଷ୍ଟ ଟଙ୍କା ଦେଇ

ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପତ୍ନୀଂଶ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ମଧ୍ୟମର

କନିଷ୍ଠର ଭୃତ୍ୟାଂଶ ସମଭିନତିର

ସାତଶ ପତ୍ନୀ ଟଙ୍କା ନୃତ୍ୟେ ସୁଧୀର । ୧୦ ।

ଜଣେ ସାଧବ ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଅପଣା ନମଲେ ଭୃତ୍ୟାଂଶ ନି
ଲଣି ପତ୍ନୀକୁ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଦେଇ । ଅବଶିଷ୍ଟ ଟଙ୍କା କନିଷ୍ଠକୁ
ପାଇ ତାଙ୍କର ଦେଇ ଯେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁତ୍ର ଯେତେ ପାଇଥିଲା
ଭର୍ତ୍ତରୁ ଅଂଶ ମଧ୍ୟମ ପୁତ୍ରର ଅଂଶ ଏବଂ କନିଷ୍ଠର ଅଂଶ
ସମାନ ଭାଗରେ ମିଶି ୫ ୨୫୦ ଜା ତେବେ ବାହା ଅଂଶ କେତେ ।

$\therefore ୭୩୦ \div ୩ = ୨୪୦ \therefore$ କନିଷ୍ଠ ପୁତ୍ର $= ୨୪୦ \times ୩ = ୭୨୦$
 \therefore ମଧ୍ୟମ ପୁତ୍ର $= ୨୪୦ \times ୪ = ୯୬୦ \therefore$ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର $=$
 $୨୪୦ \times ୫ = ୧୨୦୦ \therefore ୭୨୦ + ୯୬୦ + ୧୨୦୦ = ୩୦୦୦ ;$
 ଉକ୍ତପୁତ୍ର ଘାତ $\therefore ୧ - \left(\frac{୧}{୩} + \frac{୧}{୪} \right) = \frac{୧୨ - (୪+୩)}{୧୨} = \frac{୫}{୬}$

$\therefore ୩୦୦୦ : ୫ : ୬ :: ୩୦୦୦ : ୪ ; \therefore \frac{୫}{୬} \times ୩୦୦୦ = ୨୨୦୦$
 \therefore ସମ୍ଭାବ୍ୟ ୨୨୦୦ ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁତ୍ର ୧୨୫୦
 \therefore ନିଜନିମନ୍ତେ ୨୪୦୦ ମଧ୍ୟମ ପୁତ୍ର ୯୬୦୦
 \therefore ପତ୍ନୀକୁ ୧୮୦୦ କନିଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ୭୨୦

ନ ୨୧ ମୂଲ ।

ପ୍ରଭାତରେ ଉଦ୍ୟମାନେ ଦଳବଦ୍ଧ ହୋଇ
 ପ୍ରାଣୁତ ଦେଖି କଟ ଏକେ ଏକେ ଯାଇ
 ପଦ୍ମମାରେ ବସିଲେ । ବଂଶ ଗୁମର ବଳିଲେ
 ଦୁଇ ଦୁଇରେ ବୋଡ଼ିବ ପଙ୍କଜ ବଳର
 କହ ପ୍ରସ୍ତ ପତ୍ର ଉନ ଉଦ୍ୟ ସଖ୍ୟା ତହିଁ
 ଗୁମରକ ସଖ୍ୟା କେତେ ବୁଝ ମନ ଦେଇ । ୨୧

ଗୋଟିଏ ଗୋଷାଳରେ ଦେଲେକ ପଦ୍ମମୂଳ ଫୁଟିଥିଲା ଫୁଲ
 ଗୋଟିକେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଗୁମର ବସିବାରୁ ଗୋ ୨୦ ଟି
 ଗୁମର ବଳିଲେ ଗୋ ୨ ଟି ଲେଖାଏଁ ବସିଲେ ଗୋ ୨୦ ଟି ଫୁଲ
 ବଳିଲା । ଗୁମର ଓ ଫୁଲ ସଖ୍ୟା କେତେ ଲେଖାଏଁ ।

\therefore ଗୁମର $=$ ପଦ୍ମମୂଳ $+ ୨୦ \therefore$ ଫୁଲ ଗୋଟିକେ ଗୋ
 ୨୦ ଟି ଲେଖାଏଁ ଗୁମର ବସିବାରୁ ଗୋ ୨୦ ଟି ଫୁଲ ବେସି ଦେବାରୁ
 ଗୋ ୪୦ ଟି ଗୁମର କମ ଦେଲେ । \therefore ୨୦ ଗୁମର ଫୁଲ $=$ ସମା
 କମର $+ ୪୦ =$ ସମସ୍ତ ଫୁଲ $+ ୨୦ + ୪୦ \therefore$ ପଦ୍ମମୂଳ $= ୨୦$
 ଗୁମର $= ୨୦ + ୨୦ = ୪୦$ ।

ନ ୨୧ ମୂର

ପଲତ୍ତୁ ଅମ୍ଳ ପନସ ଗୁଆ ଯେ ଜମିଲ

ନାଉକେଲ ଅଦ ପଲ ବଗିଚା ମଧର

ଟଙ୍କା କରେ ଅମ୍ଳ ଗନ୍ଧେ ପନସ ଘୋଳି ଦଏ

ଗୁଆ ଜମିଲ ଦୁଇଗ ଅଣି ନାଉକେଲ

ସମତାଗେ ତୋଳଥରୁ ସବୁଜାତି ପଲ

ସାବଣ ଷାଠିଏ ଟଙ୍କା ସମସ୍ତର ମୂଲ୍ୟ । ୨୧ ।

କ ୧ ଶେ ବଗିଚା ମଧରୁ ଅମ୍ଳ, ପନସ, ନଡ଼ିଆ, ଜମିଲ; ସବୁ
ପଲ ସମାନ ଭାଗରେ ତୋଳ ଜମା କଲା । ଟଙ୍କାକରେ ଅମ୍ଳ ୧୦୦
ପନସ ୧୭, ନଡ଼ିଆ ୮୦, ଗୁଆ ୨୦୦, ଜମିଲ ୨୦୦ ଦରରେ
ବିକି କରୁ ଟ ୨୨୦୦ କା ପାଇଲା । ତେବେ ସମସ୍ତ ପଲର ମୂଲ୍ୟ
କେତେ ଲେଖାଏ ।

∴ ୧୦୦, ୧୭, ୮୦, ୨୦୦, ୨୦୦; ଏ ସମସ୍ତର ଲ; ସା; ଗୁ
୧୨୦୦ ∴ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଲରୁ ୧୨୦୦ ଲେଖାଏଁ ଅଣି ବିକି କଲେ
ଅମ୍ଳ ଟ ୧୭ କା, ପନସ ଟ ୧୦୦ କା, ନଡ଼ିଆ ଟ ୮୦ କା, ଗୁଆ
ଟ ୮୦ କା, ଜମିଲ ଟ ୮୦ କା ସମସ୍ତ ଏକତ୍ର ଟ ୧୫୭; ∴ ୨୨୦୦
÷ ୧୫୭ = ୧୪ ∴ ୧୨୦୦ × ୧୪ = ୧୬୮୦୦ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଲ ।

ନ ୨୨ ମୂର ।

ବନପତ୍ରଠାରୁ ମୃଗ ଅଗ୍ନିଗଜ ଦୂରେ;

ବିଲେଇ ପଲାଏ ଦଶକୋଶ ପଥକରେ;

ମୃଗ ପଲାରବା ଜାଣି ସିଂହ ଗୋଡ଼ାମଲ ମୁଣି

ଥଲଲା ତାହାକୁ ଶୁଣିବାର ମମତାରେ;

କେତେ ପଥ ଗଲା ସିଂହ ଗୋଡ଼ ମଧ୍ୟରେ;

କର ହେ ମହୋଦଧି ଶିଶୁ ଅନନମନରେ । ୨୨ ।

∴ ମୃଗ ଅଗ୍ନି ଗ ୧-୪-୪ = ୧୬ ∴ ୧୬ × ୧୦ = ୧୬୦ ଲେଖା

ମୁଗ ଗଡ଼ ; ୩୦ କୋଶ + ୮୦ ଗଜ = ୧୧୦ କୋଶ ୨୦୧୦
ଗଜ ; ସିଂହର ଘାଆକେ ଗଡ଼ ।

ନ ୨୪ ଗୁରୁ ।

ବାଲୁଗହଣସମୟେ କେତେ ବସ୍ତୁବର

ବୁଝଇକ ସମୀପକୁ ଶଲେକ ସରୁର

ବିଶ୍ୱାସୁ ଅଶୀର ଥଳ ଭନି ଭନି ଟଙ୍କା ଦାନ

ଦେଲେ ବଂଶ ଟଙ୍କା ବେଶି ଦେଲା ନୃମଳର

ଭର ଦେଲେ ବଂଶ ଟଙ୍କା ନ ଥରେ ସ୍ୱଧୀର

ଟଙ୍କା ସଖ୍ୟା ନିପ୍ର ସଖ୍ୟା କେତେ ଭର ପୁର । ୨୩

କ ୧ ଶେ ଗୁଜା କେତେକଣ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଦେଖି କ ୧ ଶକେ
ଟ ୩ କା ଲେଖାଏଁ ଦେବାରେ ଭାଦ୍ରାକ ଦତ ଟଙ୍କାରୁ ଟ ୨୦ କୋ
ବେଶି ଦେଲା । କ ୧ ଭୁ ଟ ୪ କା ଲେଖାଏଁ ଦେଲେ ଟ ୨୦ କା
କମ ଦେଲା । ଟଙ୍କା ଓ ନିପ୍ର ସଖ୍ୟା କେତେ ?

$\therefore ୩ \times$ ବ୍ରାହ୍ମଣ = ସମୁଦାୟ ଟଙ୍କା $= ୨୦$ \therefore ସମୁଦାୟ ଟଙ୍କା
 $= ୩ \times$ ବ୍ରାହ୍ମଣ + ୨୦ $\therefore ୪ \times$ ବ୍ରାହ୍ମଣ = ସମୁଦାୟ ଟଙ୍କା
+ ୨୦ $\therefore ୪ \times$ ବ୍ରାହ୍ମଣ = $୩ \times$ ବ୍ରାହ୍ମଣ + ୨୦ + ୨୦
 \therefore ବ୍ରାହ୍ମଣ = ୪୦, \therefore ଟଙ୍କା = $(୪୦ \times ୩) + ୨୦ = ୧୪୦$

ନ ୨୫ ଗୁରୁ ।

ମରୁଜନନ ଏକ ପଦ୍ମର ଭାଙ୍ଗିଲା

ନଳକୋଷେ ଅର୍ଦ୍ଧଭାଗ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱେ ଫୋପାଡ଼ିଲା

କରୁଣାମୟ ସରଳରେ ଅଶ୍ରୁଗାମ ସେ ମନ୍ଦରେ

ହୃଦୟରୁ ଧରୁ ମାନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ସେ ରହଇ

ମନ୍ଦର ହୃଦ ପଥମେ କେତେ ବସ୍ତୁ ସୁଲ

ବେତେକ ହସ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚରୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା । ୨୪

∴ ସମୁଦାୟ $1 - \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} + \dots \right) = 1 - \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$ ∴
 $\frac{1}{2} : 1 :: 1 : 2$; ∴ $1 \times 2 = 200$ ଦାମ ଭୁକ୍ତ ।

ନା ୨୨ ମୂଲ ।

ଜାହାଜର ମଲ୍ୟ ଅଟେ ଟଙ୍କା ଦୁଇ ଶହ
 ଦୁଇଜଣ ଯାଇଥିଲେ କଣିକା ନମିତ୍ତ

ପ୍ରଥମ ଦ୍ଵିଗୁଣେ ବୋଲେ ଡୋର ଚୁମ୍ବିତାଶ ଦେଲେ
 ଦୁଇ ନେବ କିମ୍ବ କର ଦୋର ଅନନ୍ତର
 ସେ ବୋଲଇ ତୋ ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ମୋ ଟଙ୍କାସହର
 ଯୋଗ କଲେ ମୁଁ କଣିକ ଜାହାଜ ଭୁକ୍ତ । ୨୨ ।

ଏଣେ ଜାହାଜର ମଲ୍ୟ ଟ ୩୦୦୦ କା । ୧ମ ଜଣ ୨ୟ ଜଣକୁ
 କହିଲା ତୋ ଟଙ୍କାରୁ ତୁ ୩ ଗୁଣ ୧ ଗ ଦେଲେ ନେବ । ମୋ
 କହିଲା ତୋ ଟଙ୍କା ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ଦେଲେ ମୁଁ ନେବି । ଛାଡ଼ାଠାରେ
 କେତେ ଟଙ୍କା ଅଛି ।

∴ ୧ମ ଭାଗ + $\frac{2ୟ ଭାଗ}{3} = 3000$ କା ∴ ୨ୟ ଭାଗ +

$\frac{୧ମ ଭାଗ}{3} = 3000$ କା ∴ ଏସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଆଶର ନିଶ୍ଚିତ୍ତ

ସାଧାରଣ ଗଣିତକ ୨ ରେ ଭାଗ ∴ ୨ ଭାଗ ୧ମ ଭାଗ + ୨ ଭାଗ
 ୨ୟ ଭାଗ = ୧୮୦୦ ∴ ୨ ଭାଗ ୨ୟ ଭାଗ + ୧ମ ଭାଗ = ୧୮୦୦
 ∴ ୩ ଭାଗ ୧ମ ଭାଗ = ୧୮୦୦ ∴ ୧ମ ଭାଗ = ୬୦୦ ∴ ୨ ଭାଗ
 ୨ୟ ଭାଗ + ୧ ଭାଗ = ୨୦୦୦ ∴ ୨ୟ ୨ୟ ଭାଗ = ୧୦୦୦ - ୬୦୦
 = ୧୪୦୦ ∴ ୨ୟ ଭାଗ = ୧୪୦୦ ।

ନା ୨୩ ମୂଲ ।

ରତ୍ନଅଳ୍ପ ପରାମର୍ଶ କୋଇ ସବେବର;

ବୁଦ୍ଧବେଗେ ଗୁଣଗୋଷ୍ଠି ପ୍ରଦୀପ ଗାନ୍ଧାର;

ପ୍ରଥମ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଦାଣି

ଦଶାକରେ ସୁଖେ ପାଣି

ଦୁଇପେ ଦୁଇଆ ଭାବ ଦାଣି ଦୁଇପୁର;

ନବୁର୍ଥେ ଶୁଭଦାଣରେ ଯାଏ ସଦା ଗର;

ଶୁଭଦାଣରେ କେତେ ଦଣ୍ଡେ ଶୁଭ ହେବ ସର । ୨୭

ଯୋଖର ଗୋଟିକୁ ଶୁଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତ; ପ୍ରଥମ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଦାଣିଲେ ଦା ୧
୨ୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଦା ୨ ଖା, ୩ୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଦା ୩ ଖା, ୪ର୍ଥ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ
ଦା ୪ ଖାରେ ଶୁଭ ହୁଏ ସମୁଦାୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଦାଣିଲେ କେତେ ସମ-
ୟରେ ଶୁଭ ହେବ ।

∴ ୧ମ ମୁ ଦା ୧ କେ ସମୁଦାୟ ଜଳ ୨ୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଦା ୧
ଦାକେ ୧, ୩ୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ୩, ୪ର୍ଥ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ୪, ∴ ୧ + ୩
+ ୩ + ୪ = $\frac{1+3+3+4}{2} = 5$ । ∴ ଦା ୧ଖା = ୨୧ ଦଣ୍ଡ ∴ ୧୧
୧ ∴ ୨: ୩; ୩: ୪; ∴ ୧୧ × ୧ × ୨ = ୨୨ ଦଣ୍ଡ = ୨୧ ଦଣ୍ଡ = ୨୧ ।
୨୨ ଲକ୍ଷ ।

ନା ୨୮ ଗୁର ।

ଲଗୋବର ମୁକ୍ତାପାରି ଶୁଭେ ଶୁଭେ

ଦୁଇପେ ସେବକେ ନେଲେ କେତେ କେତେ ଧାନ

ପ୍ରଥମର ଦୁଇପାଣି

ଦୁଇପୁର ପଦ୍ମନାଶ

ମିଶାଇ ରହିଲେ ଦେଲ ସେ ଦଶବରଣ

ଜାହା ନାମ କେତେ ଦେବ କର ଶୁଭ ଶୁଭ

କହ ଦେ ପଦୋଧ ଶିଶୁ ପୁର କର ମନ । ୨୮

୧ ୪୦ ରଣ ଧାନକୁ ଏପରି ୨ ଭାଗ କର ୧ମର ୩ ଅଂଶ +
୨ୟର ୧ ଅଂଶ = ୧୦ ଦେବ ।

∴ ୧ମ ଭାଗ + ୨ୟ ଭାଗ = ୧୦; ୧ମ ଭାଗ + ୨ୟ ଭାଗ = ୧୦

∴ ଶୁଭ ୧୦ ଭାଗ + ୩ୟର ୨ୟ ଭାଗ = ୧୦; ∴ ଶୁଭ ୧୦

$+ ୩୩୩ ୨୪ = ୧୨୦$ \therefore ୨୩୩ ୧ମ ଭାଗ $= ୩୦$; \therefore ୧ମ ଭାଗ
 $= ୧୫$ ଭରଣ । ପୁଣି ଗୁଣିବା ୧ମ ଭାଗ $+ ୩୩ ୩$ ଶ ୨୪ ଭାଗ
 $= ୧୫୦$ \therefore ୫ଗଣା ୧ମ ଭାଗ $+ ୫ଗଣା ୨୪$ ଭାଗ $= ୨୦୦$ \therefore
 ୨ଗୁଣ ୨୪ ଭାଗ $= ୫୦$ \therefore ୨୪ ଭାଗ $= ୨୫$ ଭରଣ ।

ନ ୨୯ ମୂର ।

ବଜିରୁ ଅମ୍ବ ପନସ ଗୁଆ ନାବାକେଲ;
 ଲଗାଏ ବଂଶ ଦସ୍ତିରେ ବୁମି କର ସ୍ଥିର,
 ବୁସ ଜମେ ଦଶ ଅଠ ବୁଅ ଗୁରୁ ଗର୍ବ ପ୍ରସ୍ତ
 ଏତେ ଦସ୍ତ ଦୂରେ ବୁସ ଗେପଲ ସବୁର
 ଦୁଇମାଣ ଗୁରୁଗୁଣ ଜମିର ମଧର
 କେତେକ ଗଛ ଲଗିବ କହକେ ପ୍ରଧାନ । ୨୯ ।

ଅମ୍ବ ଗଛ	ଗୋ ୧	ଝିଲୁ	ଗର୍ବ ଦା ୧୦	ପ୍ରଜା ଦା ୧୦
ପନସଗଛ	ଗୋ ୧	„	ଦା ୮	„ ଦା ୮
ନଡ଼ାଅଗଛ	ଗୋ ୧	„	ଦା ୬	„ ଦା ୬
ଗୁଆଗଛ	ଗୋ ୧	„	ଦା ୪	„ ଦା ୪

ଛତ୍ରାରେ ଲଗାଇଲେ ଦ ୧୦ ଶ୍ରୀ ପକାଇଲେ ମା ୨୮ ବା ଜମିରେ
 କେତେ ଲେଖାଏଁ ଗଛ ଲଗିବ ।

\therefore ଅମ୍ବଗଛ ଗୋ ୧ ଝିଲୁ ଗର୍ବ ଦା ୧୦ \times ପ୍ରଜା ଦା ୧୦ $= ୧୦୦$ ବର୍ଗଦସ୍ତ
 ପନସଗଛ „ „ ଦା ୮ \times „ ୮ $= ୬୪$ „
 ନଡ଼ାଅଗଛ „ „ ଦା ୬ \times „ ୬ $= ୩୬$ „
 ଗୁଆଗଛ „ „ ଦା ୪ \times „ ୪ $= ୧୬$ „

$\therefore ୧୦୦ + ୬୪ + ୩୬ + ୧୬ = ୨୧୬$ \therefore ସାମାନ୍ୟ $= ୩୫୪$

$\therefore ୫୪ \times ୪୦୦ = ୨୧୬୦୦$ ବର୍ଗଦସ୍ତ $\therefore ୨୧୬୦୦ \div ୨୧୬ = ୧୦୦$

\therefore ପ୍ରତ୍ୟେକଗଛରୁ ୧୦୦ ଲେଖାଏଁ ଲଗିବ ।

ନ ୩୦ ମୂର ।

ଶିବ ଦରଶନ କରୁଥିଲେ କେ ଶୁକଳ;

ସେବକେ ମିଳିଲେ ଇହିଁ ଚନ୍ଦ୍ରାରଂଗ ଜଣ;

ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଲେ ଦାନ କ୍ରମରେ ଚନ୍ଦ୍ରା ଧରଣୀ

ପ୍ରଥମ ଜଣ ପାଇଲ ଶୁଭମାତୃ ସ୍ବର୍ଗ;

ଶୁଭଦ୍ବଜାର ଶାଠିଏ ମାତ୍ର ଦେଲେ ଦାନ;

କେତେ ଚତ୍ରାକ୍ରମେ ନେଲେ ସେ ସେବକ ଜନ । ୩୦ ।

∴ ଅଦ୍ୟ ଦାନ ୪; ଚତ୍ରା ୦; ଶେଷ ଜ ୪୦ ଶ, ସବାଧନ ୪୦୭୦
ନ ୧୭ ମୂର ଅଙ୍କର ନିୟମ ଦେଖ ∴ (୪୦୭୦ ÷ ୪୦)

— ଅଦ୍ୟଦାନ ୪ = ୧୭; ∴ $\frac{\text{ଶେଷ } ୪୦ - ୧}{,} = ୧୯; ∴ ୧୭;$

÷ ୧୯ = ୫ ∴ ୫ ଚତ୍ରାକ୍ରମେ ଦାନ କରୁଥିଲେ ।

ନ ୩୧ ମୂର ।

ସନ୍ତୋଷେ ବିପ୍ରମାନଙ୍କୁ ତାନ ନୁପବର;

ଶୁଭଦ୍ବଜାର ଶାଠିଏ ମାତ୍ର ସର୍ବ ସ୍ବର;

ଅଦ୍ୟେ ଶୁଭମାତୃ ଦାନ ଇନ୍ଦ୍ର ପାଶ ଚନ୍ଦ୍ରା ପୁଣି

ଏହିରୂପେ ଧନ ନେଲେ ସବା ଦ୍ବିଜବର;

ସାନନରେ ଗଲେ ସବୁ ସେ ଯାଦୀ ମନ୍ଦର;

ବିପ୍ର ସଖ୍ୟା କେତେ ହେବ ଶାନ୍ତ କର ସ୍ବର । ୩୧ ।

∴ ଆଦ୍ୟଦାନ ୪; ଚତ୍ରା ୫; ଶେଷ ୦; ସବାଧନ ୪୦୭୦
ନ ୧୮ ମୂର ଅଙ୍କର ନିୟମ ଦେଖ ∴ ୪୦୭୦ × ୫ × ୨ = ୪୦୭୦୦

∴ ଆଦ୍ୟଦାନ ୪ — ଚତ୍ରାର ଅର୍ଦ୍ଧ ୫ = ୩; ∴ (୩)² = ୯ = ୯;

∴ ୪୦୭୦୦ ÷ ୯ = ୪୫୨୨୨; ∴ $\sqrt{୪୫୨୨୨} = ୨୧୨$

∴ ୨୧୨ — ଆଦ୍ୟଦାନ ୪ = ୧୯୭; ∴ ୧୯୭ + ଚତ୍ରାର ଅର୍ଦ୍ଧ

୫ = ୨୦୦; ∴ ୨୦୦ ÷ ଚତ୍ରା ୫ = ୪୦ ଜଣ ।

ନ ୩୨ ମୂର ।

ଶେଷ ଶୂଳଶ ଦଳରେ ଦାନ ସବ୍ୟଧନ;
 ଶୂଳଦଳର ଶାଠିଏ ମାତ୍ର ସେ ମୁଦୃଷ୍ଟି;
 କେତେ ମାତ୍ର ଅଦ୍ୟଦାନ ଶୂଳା କରୁଥିଲେ ଦାନ
 ତତ୍ତ୍ୱ କ୍ରମେ ପାଞ୍ଚ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶଲେକ ବଦନ;
 ବସ୍ତ୍ର ଗଲେ ଦୁଇଶିରେ ସେ ସାଦା ସଦନ;
 ସ୍ଥିର କର ଶୂଳାକର କେତେ ଅଦ୍ୟଦାନ । ୩୧ ।

∴ ଅଦ୍ୟଦାନ ୦; ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ୫; ଶେଷ ୪୦; ସବ୍ୟଧନ ୪୦୭୦
 ନ ୧୩ ମୂର ଅଳର ନିୟମ ଦେଖ ∴ $୪୦୭୦ \div ୪୦ = ୧୦୧\frac{୩}{୪}$;
 ∴ $(୪୦ - ୧) \times$ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଅର୍କ $୫ = ୯୭୫$; ∴ $୧୦୧\frac{୩}{୪} - ୯୭୫$
 $= ୪$ ଅଦ୍ୟ ଦାନ ।

ନ ୩୩ ମୂର ।

ଦରୁଅରଗ୍ରାସସମୟରେ ନୃସିଂହୀ
 ଦରୁସେ ଶୂଳଶଳା ବସ୍ତ୍ର ତାହା ଆଣି
 ପ୍ରଥମ ଜଣେ କାଢ଼ିଲେ ଦେଲେ ଶୂଳମାତ୍ର ଦାନ
 ତତ୍ତ୍ୱ ପାଞ୍ଚ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶଲେକ ଦେଲେ ତାଙ୍କୁ ଶାଣି
 ଦୁଇ ନୋଲ ବସ୍ତ୍ର-ତତ୍ତ୍ୱ ଧନ ନେଲେ ମୁଣି
 କହ କେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ସବ୍ୟ ଧନ କେତେ ଜାଣି । ୩୩ ।

∴ ଅଦ୍ୟ ଦାନ ୪; ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ୫; ଶେଷ ୪୦; ସବ୍ୟଧନ କେତେ
 ନ ୧୩ ମୂର ଅଳର ନିୟମ ଦେଖ । ∴ $(୪୦ - ୧) \times ୫ =$
 ୧୯୫ ; ∴ $୧୯୫ +$ ମୂଳ ମାତ୍ର $(୪ \times ୨) = ୧୦୩$;
 $(୧୦୩ \times ୪୦) \div ୫ = ୪୦୭୦$ ସବ୍ୟ ଧନ ।

ନ ୩୪ ମୂର ।

ହେନ ରାଣିକା ଗୋପାଳ ଏକସତ ଗର
 ଯୁଦ୍ଧଶକ୍ତି ଗୋଟିକେ ବାଣୀକ ଗୋପାଳ

ପ୍ରଥମ ପାର୍ଶ୍ବ ନଳେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଦ୍ଵିତୀୟ ଧରେ
 ଦ୍ଵିତୀୟ ପାର୍ଶ୍ବ ଦ୍ଵିତୀୟ ଚତୁର୍ଥ ଏକମର
 କେତେକ ଦଳ ଦୋଇବେ ସମସ୍ତ ଶଗଲ
 ବର୍ଷକୁ ବେତନ କେତେ ଦୋଇବ ଗାଦାର । ୩୪

ନ ୧୫ ମୂଲ୍ୟ ଅଙ୍କର ନିୟମ ଦେଖ । \therefore ଅବଧ ୧; ଚତୁର୍ଥ ୧;
 ପେସ ୧୦୦; ସବୁଥଳ କେତେ $\therefore (୧୦୦ - ୧) \times$ ଚତୁର୍ଥ ୧
 $+ ($ ମୂଲ୍ୟ ମାତ୍ର $୧ \times ୨) = ୧୦୧ \therefore (୧୦୧ \times ୧୦୦) \div$
 $୨ = ୫୦୫୦$ ଦୁଇ ଛେଳି ସବୁ ଥଳ $\therefore ୫୦୫$ ଲକ୍ଷ ୧୮ ଶ୍ରୀ;
 $\therefore ୫୦୫୦ \times ୧୮ = ୯୦୯୦୦$ ଶ୍ରୀ $= ୪୫୪୫$ ପଇସା $= ୯୦୯୮୪$
 ବର୍ଷନ ।

ସମାପ୍ତ ।

କଳାପତ୍ର

[illegible]

ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ସହଯୋଗରେ ଏ ଆବେଦନରେ
ମିଳିପାରେ ।

ବାଲୁକାଗିରି
କଟକ

ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଭକ୍ତ